

EDUSKUNNAN VASTAUS 79/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi rikoslain 28 luvun sekä pakkokeinolain 1 luvun 1 §:n ja 5 luvun 10 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on vuoden 2001 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi rikoslain 28 luvun sekä pakkokeinolain 1 luvun 1 §:n ja 5 luvun 10 §:n muuttamisesta (HE 240/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 11/2002 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikoslain 28 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 28 luvun 15 §, sellaisena kuin se on laissa 769/1990, ja
lisätään lain 28 lukuun, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa ja laissa 400/2002, uusi 9 a—9 c § seuraavasti:

28 luku

Varkaudesta, kavalluksesta ja luvattomasta käytöstä

9 a §

Moottorikulkuneuvon käyttövarkaus

Joka ottaa luvattomasti käyttöönsä toisen moottorikäyttöisen kulkuneuvon, on tuomittava *moottorikulkuneuvon käyttövarkaudesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

Yritys on rangaistava.

9 b §

Törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus

Jos moottorikulkuneuvon käyttövarkaudessa
1) tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä tai
2) aiheutetaan rikoksen uhrille tämän olot huomioon ottaen tai muuten erityisen tuntuva vahinkoa tai haittaa
ja moottorikulkuneuvon käyttövarkaus on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava *törkeästä moottorikulkuneuvon käyttövarkaudesta* vankeuteen vähin-

tään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

9 c §

Lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus

Jos moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, huomioon ottaen se, että rikos ei ole omiaan aiheuttamaan merkittävää vahinkoa tai haittaa, tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava *lievästä moottorikulkuneuvon käyttövarkaudesta* sakkoon.

15 §

Syyteoikeus

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä 3, 6—9, 9 c eikä 10—12 §:ssä tarkoitetuista rikoksista, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteen pantavaksi taikka ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee myös 1, 4 ja 9 a §:ssä tarkoitettuja rikoksia, jos

1) rikoksentekijä asuu yhteistaloudessa asianomistajan kanssa ja rikoksen kohteena on tässä yhteistaloudessa oleva omaisuus,

2) rikoksen kohteena on rikoksentekijän puolison, sisaruksen tai suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa olevan sukulaisen omaisuus tai

3) rikoksentekijä on kuolinpesän osakas ja rikoksen kohteena on pesän omaisuus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

pakkokeinolain 1 luvun 1 §:n ja 5 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/1987) 1 luvun 1 §:n 1 momentti ja 5 luvun 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 213/1995 ja 5 luvun 10 §:n 1 momentti laissa 401/2002, seuraavasti:

1 luku

Kiinniottaminen, pidättäminen ja vangitseminen

1 §

Jokamiehen kiinniotto-oikeus

Jokainen saa ottaa kiinni verekseltä tai pakemasta tavatun rikoksenteelijän, jos rikoksesta saattaa seurata vankeutta tai rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä vahingonteko tai lievä petos.

5 luku

Etsintä

10 §

Henkilöntarkastuksen edellytykset

Henkilöntarkastus saadaan toimittaa takavarikoitavan esineen löytämiseksi tai muutoin sellaisen seikan tutkimiseksi, jolla voi olla merkitystä rikoksen selvittämisessä, jos on syytä epäillä, että on tehty rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi kuukautta vankeutta. Henkilöntarkastus saadaan toimittaa myös, jos epäilyn kohteena oleva rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, murtovälineen hallussapito tai lievä petos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 28 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista 12 päivänä huhtikuuta 2002 annetun lain (282/2002) 28 §:n 2 momentti seuraavasti:

28 §

Vartijan oikeudet

Vartijalla on vartioimistehtävää suorittaessaan oikeus ottaa kiinni verekseltä tai pakemasta tavattu rikoksenteijä, jos rikoksesta saattaa seurata vankeutta tai jos rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, lievä moottorikulkuneuvon käyt-

tövarkaus, lievä vahingonteko tai lievä petos. Vartija saa ottaa kiinni myös sen, joka on viranomaisen antaman etsintäkuulutuksen mukaan pidätettävä tai vangittava. Kiinni otettu on viipymättä luovutettava poliisille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

EV 79/2002 vp — HE 240/2001 vp

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 2002
